

63. ԻՇՈՒ ԱՐՔԱՎՈՒԹԻՆ

Ժամանակով թագավորը կիւնը, ուր ախչիկ:

Ան թագավոր ըզուր ախչիկ շատ կուգեր:

Օրըմ էսաց ուր ախչըկան. - Քիւ պատկերք ա՛ռ վար քաֆ-կի՛մ յան վար պանի՛մ: Թը տաւ տուն չէլար, իս հազըր քի թամաշա կանիմ:

Կըսը. - Կակո՛, տե կանաչ-կարմիր արփըշում պի՛, իս իմ պատկեր ամնիմ:

Թագավոր ուր ուզած պանիր զըմեն կը պիրը, ախչիկ ուր պատկեր կանը վար քաֆկին, քաֆիկ կը տընը հանեջք:

Յիրիկուն ուր խեր կը գա, կըսը. - Յո՞ւր ը քիւ պատկեր, խանի՞ր իս:

Կըսը. - Խա՛, խանիր իմ, կի հանեջք:

Դուր կան կը գան, չերեվա: Թագավոր տալալ կը տա կան-չիլ, էլմէլ թու մարթ սալըղ չի տա: Կը մնա, օրըմ Չաչալիկըմ կերթա ծովու պըռուկ վե, կը տեսնա յոթ քիզ էշ, ընկած մենեկը հիտիվ, կերթան, ան էլ իշու՛մ պուչ կը բըռնը, կերթա:

Շատ կերթա, քիչ կերթա, կերթա տեղըմ կը տեսնա, անցկուն կանաչ մը, անցկուն կանաչ մը, որ յալա յա սըթար, քանի՛մ կուգիս մուխիր, իշու կան: Չաչալիկ կազամ էլ կերթա, գարմանց պիրթըմ կը տեսնա, կանստ կանը, կը յա ան պիրթ, կը տեսնա իրիք քասա ծավար գի հանտե, կազիր վերա, գտելքիր խա կըշտին: Կերթա, հանեն մեկից փըշու՛մ կուտը, կը պաղկըվը կուտորուկ սընտըկի՛մ մեջ:

Պոմ կը մնա, մարթըմ, երկու խաթուն կը գա հանտե, ան մարթ պատկիրում կը խանը, կը պագնը, կը լա:

Զաչալիկ կը թռռնը տուս, կըսը. - Ի՞նչ տաս ծի՝ անու տեր պիրիմ քի:

Կըսը. - Ինչ կուզիս:

Զաչալիկն էլ կը խարցընը, կըսը. - Կանաչ տեղում կեր վար ճամբխին, ան ի՞նչ կեր:

Կըսը. - Իշու արքավութին էր:

Զաչալիկ կերթա, թագավորին կըսը. - Թագավոր, ի՞նչ տաս ծի, քու ախչկան սուրաթ պիրիմ:

Կըսը. - Ինչ մըրազ անիս:

Կըսը. - Դե քու ախչիկ տո՛ւ, տանիմ խա ծի, ուր պիրիմ:

Ախչիկ կը տանը ան կանաչ տեղ վե, կը ընցըցը:

Ախչիկ կըսը. - Նա ի՞նչ կանաչ տեղ էր:

Կըսը. - Իշու արքավութին էր:

Զաչալիկ զախչիկ կը տանը, կը մըտուցը սըմտուկ վե, չուր Սերոփ թագավորը լաճ խա ան երկու ջընիրուն կը գա, խաց կուտը: Պատկեր կառնը, կը պագնը, կը լա:

Զաչալիկ վուրչիկ զախչիկ կը պիրը, Սերոփ թագավորը լաճու հիրճիվ, կըսը. - Քու ուզած պիրիր իմ:

Սերոփ թագավորը լաճ ան ախչկան կըսը. - Ապա ի՞նչըխ անիմք՝ նա ջընիրուց ազատվինք:

Կըսը. - Իս իլնիմ, էրթամ իմ խոր տուն, նուր տու ա՛րը, պալք անունք չըգան:

Կիլնը, ինք կերթա, իրիկ անու հիտիվանց կերթա:

Օրըմ կը մնա, Սերոփ թագավոր մարթ կը հորողկը վար ուր լաճու տըռան, կըսը. - Հատը փըսփիըսթուցըմ կը գա, ինչ կը լըսիս, գը՛րը, պի՛ ծի:

Ան մարթ գեժ, սարսամ մարթըմ կիլնը, թու պան չըգըրը, թագավոր կըսը. - Ի՞նչ կը գա, ի՞նչ գըրիցիր, ի՞նչ կըսին:

Կըսը. - Իս թու պա՛մ չըլըսա:

Դոր կիլնը, իմաստուն մարթըմ կը հորողկը, ան մարթ կերթա, կը լըսը ծե՛մ, կըսը. «Ի՞նչըխ անինք, նա ջընիր էլըմ իկին, մի տան տակ լըղըմ անինք, քանց մի տուն պանցրութին թավըփետ լըցինք, ընչ ջընիր կը գան, անունց էշվընկիթ թալինք կըրակ, բալք անատվինք»:

Ատ հըմեն կը գըրը, կը տանը թագավորին:

Թագավոր ուր լաճու՞ն կըսը. - Աղեկ կը փըսակվիս: Կաթնա չէ քու խոր սա՝ կակո՞, խա՞, վուըլա՞, փըսակըվիր իմ:

Դորսեն կըսը. - Մըհա քու կընիկ խա՛ն տանիս, թամաշա անինք:

Ան ընչ ուր կընիկ կը խանը տանիս, թագավորը, վուըզիր ուր մարթիրով կը գան, թամաշա կանին, կըսին. «Մաշալա, խորոտ ախչիկ մը»: Պոմ կը մնա, չըմնա, էրկու ջընիրն էլ կը գան, կը յան թագավորը լաճու հոդեն, ուրինց էշվընկիք կը խանին, կիլնին իսան, կը գան մա ատ մարթիրուն թամաշա:

Թագավորը լաճըն էլ կը յա, ատ փետիր ընչ լըցիր էր ուր տան տակու մըղարեն վե, կը վառը, ջընիրու էշվընկիք կը թալը վերա:

Ընչ էշվընկիք կը վառվին, ջըն կընքըտիր խուտ կառնին, կը յան, ուր կըրակից խանին ուրինց էշվընկիք:

Կերթան, ուրինք կը թալին մա կըրակին, ուրինց խալ տը խանին, էրկուսըն էլ կը վառվին:

Նուր թագավոր ուր մարթիրով թաժա խարսնիս կանին, անունք կը խասնին ուրինց մըրագին, դուք էլ՝ ծի մըրագին:

